UJI: innovació docent i qualitat educativa - Mediterráneo - 14/01/2018

La ventana de la UJI

UJI: innovació docent i qualitat educativa

MIGUEL ÁNGEL
Fortea Bagán*

La Universitat Jaume I (UJI) és una universitat innovadora per definició, així ho estableix en els seus estatuts i, de fet, ho practica amb la integració explícita en totes les seues polítiques i programes. En l'àmbit de la docència, per innovació educativa s'entén l'experimentació de canvis en els processos d'ensenyament amb la finalitat de millorar l'aprenentatge de l'estudiantat, alhora que s'incrementa la qualitat dels estudis (reducció del fracàs, major rendiment acadèmic, estudiantat més satisfet, millora de les competències de l'alumne, etc.). Amb aquesta conceptualització de la innovació, allò que per a unes titulacions i equips docents és una pràctica innovadora, per a uns altres pot ser ja una rutina o una metodologia tradicional; però allò primordial és canviar per millorar la formació que rep l'estudiantat.

Per estimular la innovació educativa entre el professorat, l'UJI compta amb nombrosos recursos i programes que el Vicerectorat d'Estudiants, Ocupació i Innovació Educativa promou: assessorament psicopedagògic i formació docent des de la Unitat de Suport Educatiu (USE), el programa de reconeixement a la constitució d'equips docents innovadors, la convocatòria d'ajudes en concurrència competitiva per innovar la docència, o el premi de millora educativa per a les millors experiències implementades en cada curs acadèmic. Tot aquest ventall de iniciatives ha contribuït al fet que la innovació educativa siga una faceta de la docència altament valorada pel nostre professorat.

Per donar a conèixer en què consisteixen les innovacions educatives que es desenvolupen en l'UJI, cal ressaltar nombrosos projectes que experimenten amb metodologies centrades en la participació i interacció de l'estudiant (amb tertúlies dialògiques, clubs de lectura, seminaris, aprenentatge cooperatiu), uns altres que introdueixen noves tecnologies en la docència, els que implanten metodologies centrades en el desenvolupament de competències professionals i socials de l'estudiantat (com ara l'aprenentatge servei o l'aprenentatge en entorns laborals), o els que implementen canvis curriculars per introduir a l'educació universitària valors cívics i ètics (com ara els objectius de desenvolupament sostenible –ODS–, la igualtat, la diversitat, la solidaritat i el voluntariat). En general, es promouen aquells projectes que busquen incrementar la participació i responsabilitat de l'estudiantat en el seu propi procés d'aprenentatge, amb metodologies més actives, i que promoguen l'autonomia, la iniciativa i la capacitat d'aprendre a aprendre i emprendre.

De fet, l'última convocatòria d'ajudes a la innovació educativa de l'UJI ha prioritzat tres línies estratègiques: A) el desenvolupament de la docència conforme al model educatiu de l'UJI (el qual inclou aspectes tan importants com el desenvolupament integral de l'estudiant, el multilingüisme, l'aprenentatge al llarg de la vida, la internacionalització dels nostres estudis, l'emprenedoria i l'autoocupació, entre d'altres); B) els projectes que donen resposta amb la innovació i els canvis a les avaluacions de la qualitat realitzades des de les comissions coordinadores de cada titulació (tots els nostres graus i màsters s'avaluen cada any per identificar les seues febleses i els punts que s'han de millorar per al següent curs), i C) els projectes adreçats a millorar la coordinació del professorat i els graus universitaris amb els ensenyaments de secundària.

Des dels programes i iniciatives d'innovació educativa, la universitat es coordina amb el Cefire de Castelló i altres entitats i fundacions de l'educació no universitària, amb l'objectiu últim de facilitar la transició de l'estudiantat i la seua adaptació i èxit en la seua formació universitària. Comptem amb iniciatives institucionals àmpliament consolidades com ara les olimpíades acadèmiques (de Valencià, Biologia, Matemàtiques, Economia i altres), colònies i campus científics d'estiu, programa Estudia i Investiga i molts altres programes innovadors que donen suport a l'estudiant abans i durant els seus estudis universitaris. Però, a més, a través de la convocatòria d'innovació educativa s'estimula i finança el desenvolupament de noves accions que naixen des dels mateixos equips docents amb l'objecte de millorar la coordinació entre el professorat dels diferents nivells educatius. Per exemple, cal esmentar iniciatives com ara Firujiciencia (fira destinada a tot tipus d'estudiantat des de l'etapa d'infantil fins a la universitària), el concurs d'emprenedoria per a l'estudiantat de secundària, les jornades per a l'intercanvi entre professorat universitari i de secundària d'experiències sobre docència en anglès, etc.

Tot això suposa una aposta decidida de l'UJI per una docència innovadora, al servei de l'estudiantat, a la recerca de l'excel·lència i qualitat de la docència, que any rere any es materialitza, per exemple, en les avaluacions excel·lents que rep el nostre professorat per part de l'estudiantat, o fins i tot, en les taxes notables d'ocupabilitat dels nostres titulats (en l'última enquesta, un any després de finalitzar el grau ja treballaven el 56,25% dels titulats, i el 68,75% en el cas dels que havien cursat un màster). Sens dubte, la Universitat Jaume I és la universitat pública de i per a Castelló, amb la innovació com a insígnia, també en la nostra docència. ≡

La Jaume I, des dels seus inicis, fa una aposta decidida per una docència innovadora al servei de l'estudiantat

***Coordinador de la Unitat de Formació i Innovació Educativa de l'USE**